

Regeringen kapar stöd till fredsorganisationer: RIKTAD ATTACK MOT KRITISKT GRANSKANDE RÖSTER

2023-12-22

"Det här beslutet kan inte ses som något annat än ett mycket allvarligt och medvetet försök från regeringen att tysta kritiska röster och folkligt

engagemang för fred."

AV MAJA LANDIN

PRESSMEDDELANDE 22/12 2023

Regeringen avskaffar det ekonomiska stöd som under 100 år givits till svenska fredsorganisationer. Stödet har gått via myndigheten Folke Bernadotteakademien (FBA) och Svenska Freds har som Sveriges största fredsorganisation varit den största mottagaren av detta stöd.

Beskedet kom i regleringsbrev till myndigheten idag, fredag 22 december. I samtal med Utrikesdepartementets handläggare för FBA framgår att stödet inte flyttas till någon annan myndighet. Att med kort varsel avskaffa stödet till de röster som i Sverige ifrågasatt militarisering, innebär ett hårt slag inte bara mot Svenska Freds och övriga fredsorganisationers arbete utan också mot den bredare demokratiska debatten om fred och säkerhet.

– Det här beslutet kan inte ses som något annat än ett mycket allvarligt och medvetet försök från regeringen att tysta kritiska röster och folkligt engagemang för fred. Det är sorgligt och chockerande att regeringen kringskar möjligheterna för en nyanserad och pluralistisk debatt i säkerhetspolitiska frågor, säger Kerstin Bergeå, ordförande för Svenska Freds.

Flera offentliga utredningar har konstaterat att civilsamhället har en viktig roll att med sin erfarenhet och kompetens granska makthavare, bidra till samhällsdebatt, demokratisk skolning och aktivt medborgarskap. Dessa utredningar har också visat att bidragen till civilsamhället varit centralt för att skapa förutsättningar för föreningslivet. I frågor om fred, nedrustning och vapenexport är Svenska Freds ofta en av mycket få, ibland den enda,

kritiskt granskande rösten i den säkerhetspolitiska debatten. Den korta debatt som föregick Sveriges Natoansökan och den debatt som nu förs kring om statliga pensionsfonder ska tillåtas investera i en vapenindustri som exporterar till diktaturer är två aktuella exempel.

Sammantaget handlar det om drygt 20 miljoner i stöd fördelat på 18 organisationer under 2023, varav 2,7 miljoner gick till Svenska Freds. Nästa år väntas försvarsbudgeten uppgå till 119 miljarder kronor, en ökning med 27 miljarder kronor från året innan.

– I dessa tider av sällan skådad upprustning är det viktigare än någonsin att det finns röster som vågar, och har möjlighet att, granska och ifrågasätta. Det är ett häpnadsväckande beslut som riskerar att slå undan benen för oss och andra röster som förespråkar nedrustning, konfliktförebyggande och fredlig konflikthantering. Beslutet måste ses som en medveten politik från regeringen för att minska det demokratiska utrymmet för det civila samhällets arbete, säger Kerstin Bergeå, ordförande för Svenska Freds.

Utöver sin roll i samhällsdebatten bidrar Svenska Freds med kunskap, fakta och analyser till tjänstemän, politiker och myndigheter i frågor som rör fred och säkerhet. Fredsrörelsen bidrar också med civilsamhälleskontakter i andra delar av världen.

– Engagemanget för fredsfrågor är stort och växer. Men precis som press- och mediastöd behövs för en fri och oberoende media och partistöd för att säkra politiska partiers och politiska kvinnoorganisationers möjlighet att verka, fyller detta bidrag en funktion som är viktig för vår demokrati. Att förändra förutsättningarna för vårt arbete på det här sättet är ett kortsiktigt beslut som äventyrar värdefulla kontakter och sakkunskap som byggts upp under lång tid, säger Kerstin Bergeå, ordförande för Svenska Freds.

MER INFO OM STÖDET NEDAN

KONTAKT

Kerstin Bergeå, Ordförande
kerstin.bergea@svenskafreds.se
070-954 05 13

PRESSBILD

Linda Åkerström, Policychef
linda.akerstrom@svenskafreds.se
070-763 48 51

PRESSBILD

KORT OM FBA:S STÖD TILL CIVILSAMÄLLET

Statligt stöd till fredsrörelsen har funnits i Sverige sedan slutet på 1920-talet och 1982 instiftades Fredsmiljonen, en särskild satsning för att stödja ideella organisationers fredsarbete. Anslaget var unikt med svenska och internationella mått mätt och tillkom på uppmaning av FN. FBA:s anslag för stöd till civilsamhället uppgick under 2023 till drygt 20 miljoner kronor (fördelat över 18 organisationer). Svenska Freds har för 2023 fått beviljat stöd på 2,7 miljoner kr.

FBA har haft i uppdrag av Sveriges regering att ge stöd till civilsamhället för att främja dialog och debatt i Sverige och globalt om: internationell fredsfrämjande verksamhet, nedrustning och ickespridning, säkerhetspolitik, unga fred och säkerhet och kvinnor fred och säkerhet.

Enligt regleringsbrevet får myndigheten fortsatt lämna bidrag enligt ingångna avtal.

DESSA SVENSKA ORGANISATIONER FICK UNDER 2023 STÖD AV FBA:

ETTÅRIGT VERKSAMHETSSTÖD:

- Föreningen för Utvecklingsfrågor (FUF) 1 100 000
- Centralasiengrupperna (CAG) 690 000
- Palestinagrupperna i Sverige 800 000
- KFUM Sverige 1 500 000
- International Legal Assistance Consortium (ILAC) 1 100 000

TREÅRIGT VERKSAMHETSSTÖD:

- Clowner utan Gränser 1 370 000 kr (stöd för tre år beviljat 2023)
- Svenska Läkare Mot Kärnvapen 1 932 740 kr (stöd för tre år beviljat 2023)
- Östgruppen 1 230 000 kr (stöd för tre år beviljat 2022)
- Kristna Fredsrörelsen 2 152 500 kr (stöd för tre år beviljat 2022)
- Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen 2 665 000 (stöd för tre år beviljat 2021)
- Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet 2 255 000 (stöd för tre år beviljat 2021)

PROJEKTBI DRAG:

- Utrikespolitiska föreningen i Uppsala 219 000
- Reportrar utan gränser Sverige 702 240
- Utrikespolitiska föreningen Lund 103 939
- Swedwatch 900 000
- Emmaus Stockholm 1 100 000
- Föreningen Ordfront 560 670
- Latinamerikagrupperna 1 100 000

Denna lista baseras på dokument från FBA om beviljade ansökningar 2022 och 2023 samt tilläggsbeslut avseende beviljat treårigt verksamhetsstöd.

UNDERLAG OM FBA:S STÖD (PDF)